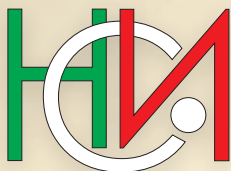

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

129
ГОДИНИ

БЪЛГАРСКА СТАТИСТИКА

2009

Уважаеми читатели!

На 25 юни 2009 г. Националният статистически институт празнува своя 129-и рожден ден. Отбелязваме 129 години на дълъг път, извървян от поколения статистици с достойнство, професионализъм и силна вяра в историческата роля на статистиката за развитието на страната ни. През всичките тези години българската статистика не просто е регистрирала случващото се. Предоставянето на навременна и пълна информация за състоянието на населението, икономиката и обществото във важни за страната исторически моменти е създало основата за вземане на стратегически за бъдещето решения. Преброявания на населението в България са провеждани след всички важни исторически събития, бележещи развитието на страната за години напред. Националната статистика пренася професионализма, обективността и високата отговорност през годините на социалистическо управление, за да превърне глава „Статистика“ в първата затворена преговорна глава в процеса на присъединяване на България към ЕС.

Изминалата 129-а година беше белязана от няколко важни събития, които ще определят развитието на българската статистика и през следващите години. Народното събрание прие измененията и допълненията в Закона за статистиката и Закона за Преброяването на населението и жилищния фонд в Р България през 2011 г. За първи път бе въведено пилотно онлайн подаване на годишните отчети от фирмите. Неслучайно по време на посещението си у нас през януари 2009 г., изразявайки задоволството си от работата на НСИ, г-н Рагермахер - генерален директор на Евростат, сравни българската статистика с модерен високоскоростен влак.

Днес, събрали мъдростта на предците ни, отправяме взор в бъдещето. С амбицията да отговорим на предизвикателствата на съвременния свят за предоставяне на по-бърза и по-пълна картина на случващото се в условия на икономическа и финансова криза, на глобализация и свободно движение на хора, стоки и капитали и да участваме активно в развитието на официалната статистика на обединена Европа. С намерението да намалим натовареността на гражданите и фирмите при подаването на данни за статистически цели, без това да се отрази на качеството на статистическата информация. С увереността, че само един постоянно обучаващ се и развиващ се персонал, използващ съвременните информативно-комуникационни технологии, би могъл да отговори на предизвикателствата на времето. С желанието да предоставяме повече ориентирани към различните потребителски групи статистически продукти и услуги, за да продължим традицията и изпълним своята мисия - да произвеждаме и разпространяваме обективна, навременна и точна статистическа информация за изграждането на европейското бъдеще на България.

Честит празник!

Доц. д-р Мариана Коцева
Председател на НСИ

КРАТЪК ИСТОРИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД

1880 Учредяване на Статистическо отделение към Министерството на правосъдието (21 януари 1880 г.)

1880 Образуване на Статистическо организационно отделение към Министерството на финансите (25 юни 1880 г.)

1880 Поставяне началото на преброяванията на населението в Княжество България със закон от 13 декември 1880 г.

1881 Проведено е първото преброяване на населението към 1 януари 1881 г.

1881 Създаване на българската държавна статистическа институция - Статистическото отделение прераства в самостоятелно статистическо бюро

1896 Провеждане на първото преброяване на чиновниците

1897 Закон за Дирекцията на статистиката на Българското Княжество и Закон за преброяване на населението, сградите и домашния добитък

1897 За първи път в България е извършено преброяване на поземлената собственост

1907 Закон за Главната дирекция на статистиката на Българското царство

1908 Издаване на списание "Месечни статистически известия"

1909 Провеждане на първото преброяване в сферата на индустрията

1910 Издаване на първия "Статистически годишник на Царство България"

1925 Провеждане на първото наблюдение на домакинските бюджети

1926 Осъществяване на първото общостопанско преброяване заедно с това на населението през същата година. За първи път в Европа се използва репрезентативен метод за получаване на бърза сводка на материалите от общото преброяване на земеделските стопанства

1929 Започва издаването на първото специализирано списание на националната статистическа институция - "Списание на Главната дирекция на статистиката", което продължава да излиза и сега под името сп. "Статистика"

1934 Провеждане на земеделска анкета, при която за първи път се използва извадков метод при събиране на данните

1946 Закон за организирането на статистиката в България - Главната дирекция на статистиката минава към Министерския съвет и за първи път се изгражда мрежа от местни статистически органи

1953 Създаване на Централно статистическо управление към Министерския съвет като общодържавен орган за ръководство на статистическата дейност в страната

1991 Закон за статистиката - създава се Националният статистически институт (НСИ)

1993 Подписване на Съвместна декларация за сътрудничество в областта на статистиката между НСИ на България и Статистическата служба на Европейската общност (Евростат)

1999 Закон за статистиката, разработен в съответствие със законодателството на Европейския съюз

2000 Закон за преброяване на населението, жилищния фонд и земеделските стопанства в Република България през 2001 г.

2000 За първи път е разработена и приета от Националния статистически съвет Стратегията за развитие на статистиката до 2006 г.

2000 Закриване на преговорите по глава 12 "Статистика" от преговорния процес с Европейския съюз

2001 Провеждане на Глобална оценка на Националната статистическа система от Евростат

2003 Официално присъединяване на България към Специалния стандарт за разпространение на данни SDDS (Special Data Dissemination Standard) на Международния валутен фонд

2006 Закон за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки

2007 Включване на българската статистика в Европейската статистическа система

2007 Партньорска проверка за прилагане на Кодекса на европейската статистическа практика относно повишаването на качеството на статистическата информация и доверие в статистиката

2008 Стратегия за развитие на Националната статистическа система на Република България през периода 2008 - 2012 г.

2008 Изменения и допълнения в Закона за статистиката, които създават условия за функциониране на Националната статистическа система в съответствие с новия Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика

2009 Закон за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2011 г.

Законът за статистиката дефинира:

- обхвата на статистическата дейност, принципите при нейното осъществяване и критериите за качеството - адекватност, точност, обективност, надеждност, статистическа тайна и ефективност на разходите;
- основните производители на официална статистическа информация и сътрудничеството между тях;
- събирането на статистически данни от респондентите и използването на административни източници;
- организацията на дейността на НСИ и финансирането;
- Националния статистически съвет и Националната статистическа програма;
- задълженията за предоставяне на данни за статистическите изследвания;
- предоставянето на статистическа информация на потребителите;
- опазването на тайната;
- изграждането и поддържането на регистри и информационни системи;
- административно-наказателните разпоредби.

Стратегията за развитие на Националната статистическа система (НСС) на Република България очертава насоките през периода 2008 - 2012 г.

Визия

НСС е система, която произвежда и разпространява обективна, навременна и точна статистическа информация, като използва напълно възможностите на съвременните информационни и комуникационни технологии и спазва принципите на Кодекса на европейската статистическа практика.

Цел

Усъвършенстване на разработването, производството и разпространението на статистическа информация за всички групи потребители чрез подобряване на институционалния капацитет на системата и ускорено внедряване на съвременни информационни и комуникационни технологии в условията на пълноправно членство на Република България в ЕС.

Принципи

- Политическа независимост и безпристрастност на статистическата дейност;
- Активно сътрудничество и координация в НСС и със статистическите системи на другите европейски страни
- Висок професионализъм;
- Високо качество на предоставяните информационни продукти и услуги;
- Уважение към респондентите.

Европейско и международно сътрудничество

- С пълноправното членство на България в ЕС от 1 януари 2007 г. НСС стана неразделна част от Европейската статистическа система;
- През 2010 г. Националният статистически институт на България ще бъде домакин на Конференцията на генералните директори на статистическите служби на страните - членки на ЕС;
- Придобитият по време на предприсъединителния период опит позволява на НСИ да споделя наученото в рамките на активно двустранно и регионално сътрудничество със страни от Западните Балкани и ОНД;
- Основни средства за усъвършенстване на методологията, подобряване качеството, намаляване натоварването на респондентите и повишаване ефективността на статистическото производство продължават да бъдат внедряваните програми;
- Българската статистика участва активно в международното статистическо сътрудничество, насочено към подобряване сравнимостта на данните, разширяване използването на международните стандарти и обмен на опит.

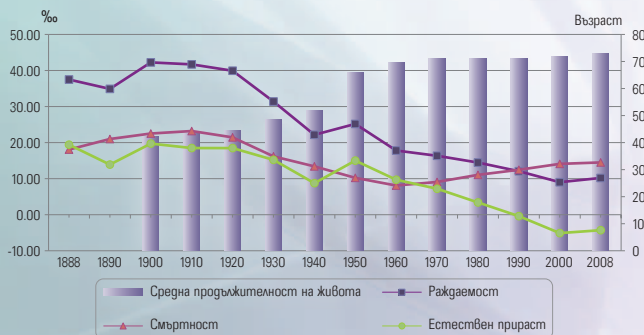
НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ

Население

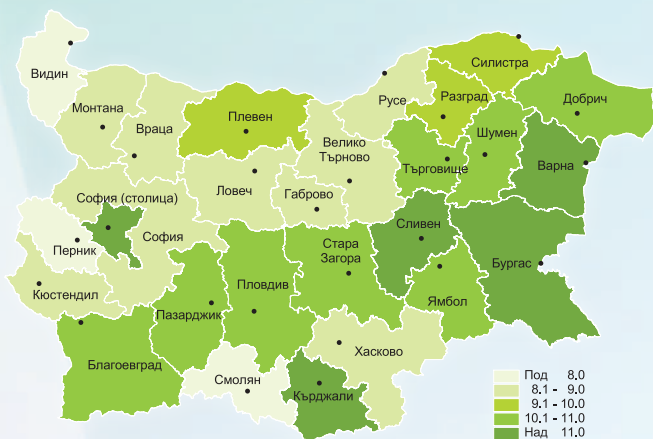
(Брой)

Години	Население - общо	Живородени	Умрели	Естествен прираст
1888	3185100	118826	57278	61548
1890	3247300	112772	67854	44918
1900	3744300	156962	83667	73295
1910	4337500	179563	99939	79624
1920	4847000	192665	103511	89154
1930	5770600	179973	92771	87202
1940	6368400	140564	85046	55518
1950	7273100	182571	74134	108437
1960	7905500	140082	63665	76417
1970	8514900	138745	77095	61650
1980	8876600	128190	97950	30240
1990	8669200	105180	108608	-3428
2000	8149500	73679	115087	-41408
2008	7606600	77712	110523	-32811

Естествено движение на населението през периода 1888 – 2008 г.

Коефициенти на раждаемост - 2008 г. (брой живородени деца на 1 000 души)

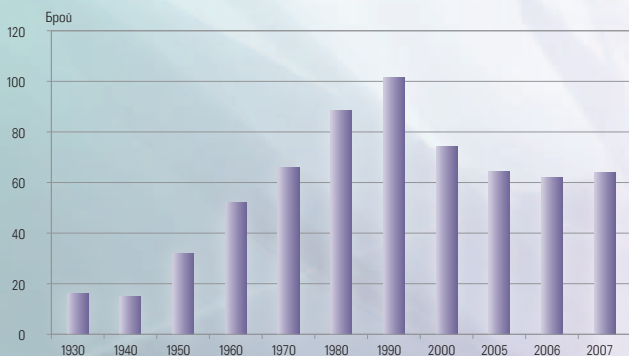
Коефициенти на смъртност - 2008 г. (брой умрели лица на 1 000 души)

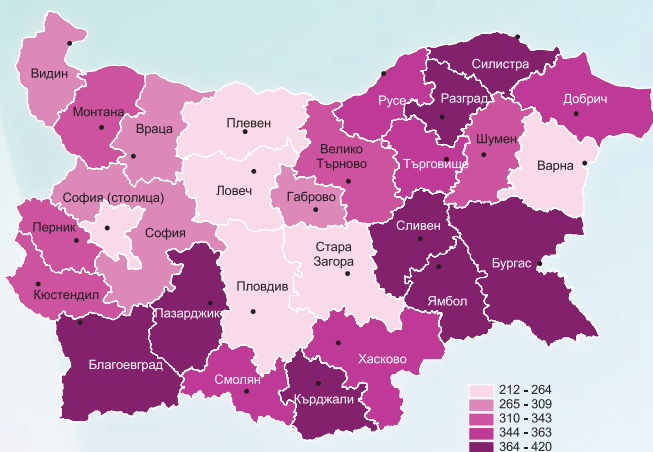
Здравна мрежа и медицински специалисти

Година	Болнични заведения - брой	Легла - брой	Лекари - брой	Население на 1 лекар	Лекари по дентална медицина - брой	Население на 1 лекар по дентална медицина
1910	77	-	657	6602	121	35847
1920	90	-	794	6105	215	22544
1930	223	9328	2331	2476	407	14178
1940	170	9536	3162	2014	962	6620
1950	734	23303	5164	1408	1550	4692
1960	1357	41334	11051	715	2393	3304
1970	200	56009	15819	538	3111	2737
1980	184	78470	21796	407	4839	1834
1990	256	88027	28497	304	6109	1419
2000	299	60552	27526	296	6778	6778
2005	308	49626	28197	274	6493	1189
2006	316	47719	28111	273	6512	1179
2007	338	48749	27911	274	6432	1188

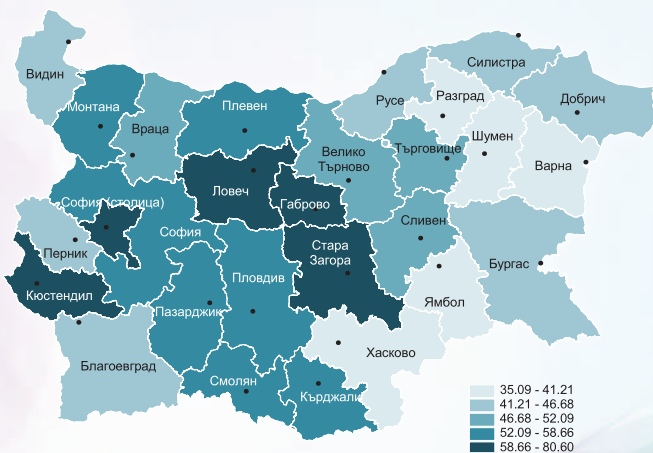
Болнични легла на 10 000 души от населението

Население на 1 лекар – 2007 г.

Легла в заведенията за болнична помощ на 10 000 души - 2007 г.

ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА

Учащи и преподаватели (1-12 клас) и завършили средно и висше образование

(Брой)

Учебна година	Учащи (1-12 клас)	Преподаватели (1-12 клас)	Завършили средно образование	Завършили висше образование ¹
1895/96	386076	9880	.	74
1900/01	355763	9565	.	89
1910/11	532993	13804	.	² 172
1920/21	693284	19488	.	1285
1930/31	850628	26825	10484	1293
1940/41	1092502	31825	23555	1914
1950/51	1067994	41400	43004	7689
1960/61	1306327	56374	48258	6298
1970/71	1454710	73722	93954	15947
1980/81	1358494	80290	97791	28012
1990/91	1366927	92182	97138	31359
2000/01	1069835	83734	79470	46319
2008/09	815842	65803	69649	54309

¹ Не са включени докторантите.

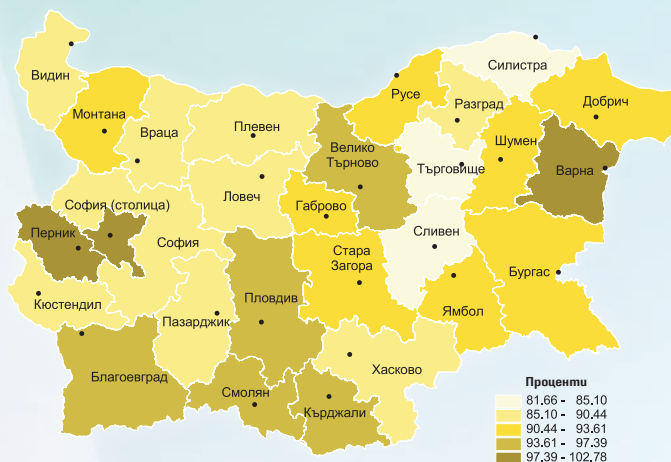
² Данните са за учебната 1911/12 година.

Читалища, театри и музеи

(Брой)

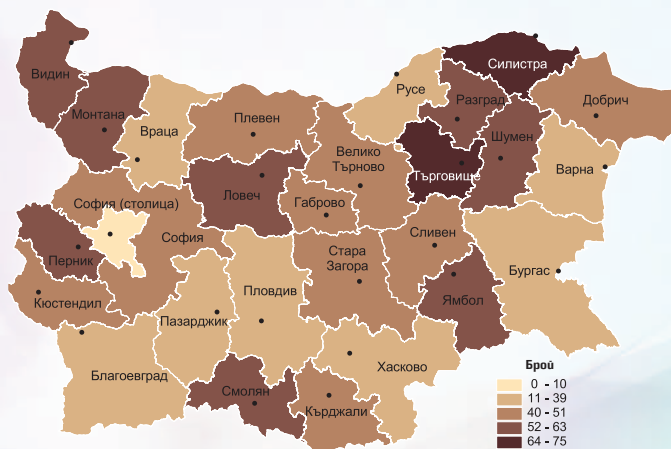
Години	Читалища	Театри	Музеи
1880	20	-	-
1890	45	-	-
1900	204	-	-
1910	177	1	-
1920	106	1	-
1928	1601	2	.
1938	3166	13	40
1948	3978	21	64
1958	4473	47	103
1969	4496	46	146
1978	4252	56	193
1988	4281	67	215
1998	3125	85	229
2007	2895	78	227

Брутен коефициент на записване¹ в училищата - 2008/2009 г.

¹ Коефициентът е изчислен като отношение на броя на учащите в общообразователните, специалните и професионалните училища към броя на населението във възрастова група 7 - 18 години към 31.12.2008 г.

Читалища на 100 000 души - 2007 г.

ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА

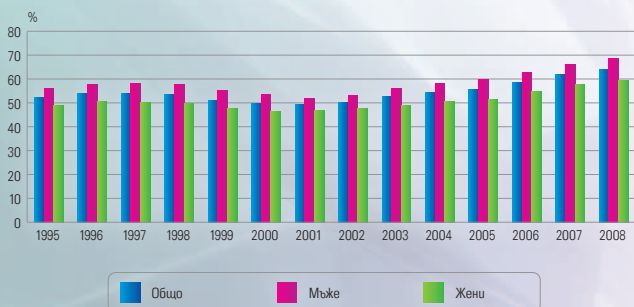
Икономически активни лица¹

(Хиляди)

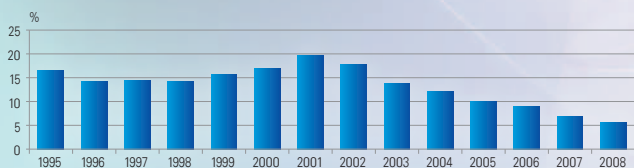
Години	Общо	Заети	Безработни
1993	3809.3	2994.6	814.7
1994	3608.9	2868.7	740.2
1995	3552.3	3031.5	520.8
1996	3576.2	3085.4	490.8
1997	3564.2	3030.1	534.1
1998	3476.8	2920.7	556.1
1999	3387.9	2811.0	576.9
2000	3272.2	2735.5	536.7
2001	3264.7	2628.2	636.5
2002	3248.6	2704.4	544.2
2003	3283.1	2834.0	449.1
2004	3322.0	2922.2	399.8
2005	3314.2	2980.0	334.2
2006	3415.7	3110.0	305.7
2007	3492.8	3252.6	240.2
2008	3560.4	3360.7	199.7

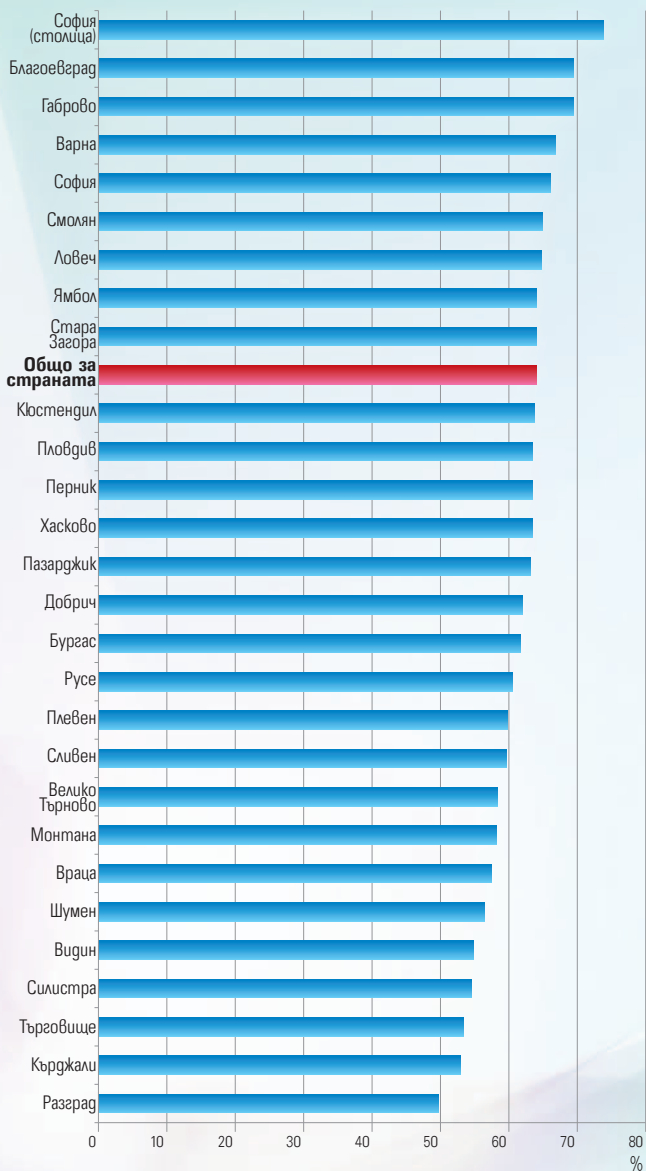
¹ До 2002 г. вкл. данните се отнасят за последното наблюдение, проведено през годината, а от 2003 г. са средногодишни.

Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години) по пол

Коефициенти на безработица

Коефициенти на заетост
(15 - 64 години) през 2008 г. по области

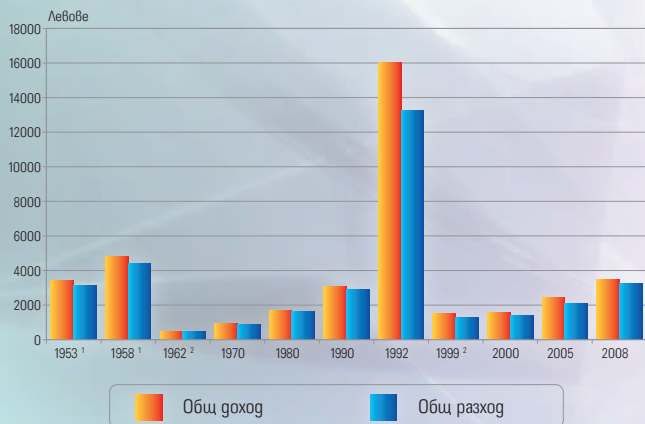
ДОХОДИ И РАЗХОДИ НА ДОМАКИНСТВАТА

Доходи и разходи средно на лице от домакинство

(Левове)

Години	Общ доход		Общ разход	
	общо	в т.ч. от работна заплата	общо	в т.ч. за храна
1953 ¹	3399	2881	3144	1598
1955 ¹	3921	3214	3635	1697
1958 ¹	4798	3957	4378	1908
1962 ²	487	225	461	211
1965	624	281	584	255
1970	938	461	865	351
1975	1263	732	1145	444
1980	1670	1071	1645	699
1985	1990	1203	1836	752
1990	3102	1776	2920	1057
1992	16043	7129	13234	5753
1998	1432320	574465	1207471	577307
1999 ²	1502	629	1301	1112
2000	1574	612	1383	610
2005	2415	1053	2097	809
2007	3105	1482	2857	1071
2008	3502	1816	3264	1194

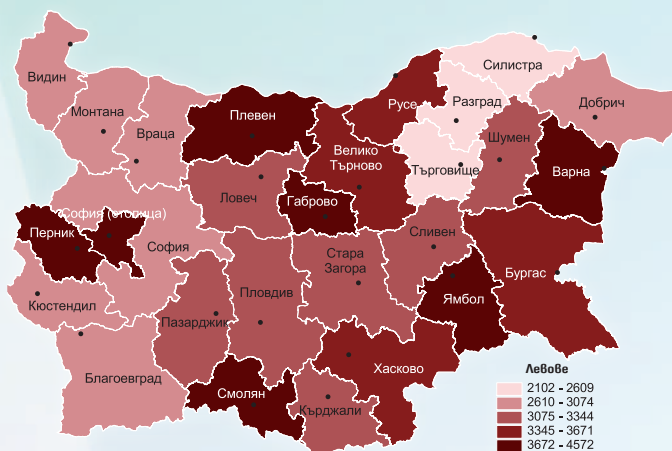
Общ доход и общ разход средно на лице от домакинство

¹ На работническите домакинства.

² През 1962 и 1999 г. - деноминация на лева.

Общ доход на лице – 2008 г.

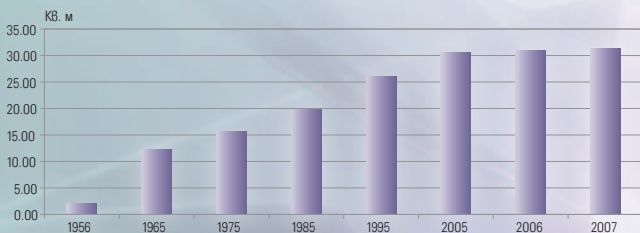
Общ разход на лице – 2008 г.

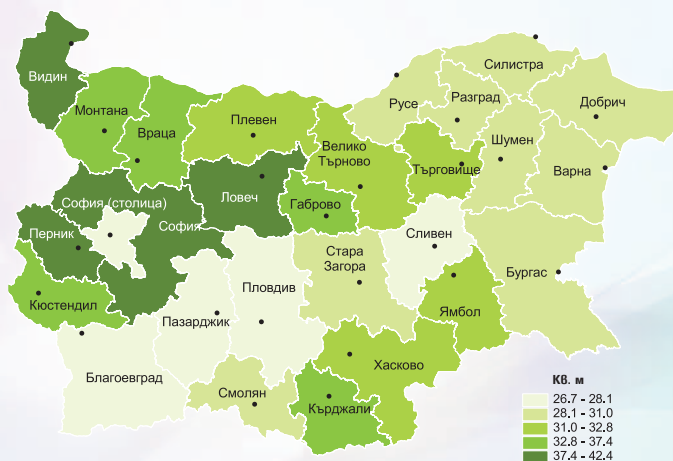

Жилища

Години	Жилищни сгради - брой	Жилища - брой	Полезна площ на жилищата - кв. м
1910	476380	.	.
1920	616108	.	.
1926	718583	.	.
1934	789590	.	.
1956	401028	.	15695366
1965	1696437	2063240	101450112
1970	1760387	2282919	112201161
1975	1846747	2491317	136543043
1976	1852909	2573235	141359830
1980	1883230	2838595	157034312
1985	1925809	3162021	176709193
1990	2006639	3387335	.
1995	.	3419937	217707831
2000	.	3455146	220798699
2001	2124859	3686269	233943830
2002	2125058	3691787	234459803
2003	2125250	3697322	234981515
2004	2126232	3704798	235654340
2005	2127378	3715890	236593296
2006	2129014	3728554	237642628
2007	2131232	3746758	239121469

Полезна площ на човек от населението

Брой жилища –
2007 г.Средна площ
на 1 човек – 2007 г.

БВП И ИНФЛАЦИЯ

Брутен вътрешен продукт по текущи цени

Години	Брутен вътрешен продукт - млн. лв.	Брутен вътрешен продукт на човек от населението - лв.
1980	25791	2910
1985	32595	3638
1990	45390	5206
1995	880322	104725
1996	1761172	210595
1997	17432554	2097258
1998	22421142	2715481
1999 ¹	23790	2898
2000	26753	3274
2001	29709	3754
2002 ²	32402	4118
2003	34627	4426
2004	38823	4989
2005	42797	5529
2006	49361	6411
2007 ³	56520	7379
2008 ³	66728	8753

¹ От 1999 г. в левове (BGN) след деноминацията.

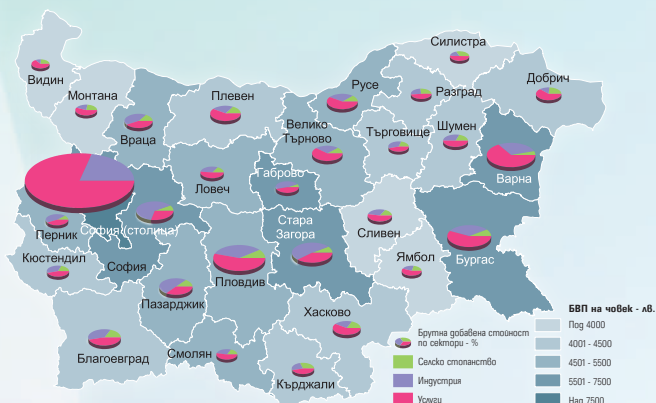
² От 2002 г. данните са с разпределен ФИЗИМ.

³ Предварителни данни.

Индекси на потребителските цени (Годишна и средногодишна инфлация - %)

Години	Годишна инфлация (Декември към декември на предшестващата година)	Средногодишна инфлация (Текуща година към предшестващата година)
1991	473.7	419.0
1992	79.4	91.3
1993	63.9	72.8
1994	121.9	96.0
1995	32.7	62.1
1996	311.6	121.6
1997	547.7	1058.4
1998	1.6	18.7
1999	7.0	2.6
2000	11.3	10.3
2001	4.8	7.4
2002	3.8	5.8
2003	5.6	2.3
2004	4.0	6.1
2005	6.5	5.0
2006	6.5	7.3
2007	12.5	8.4
2008	7.8	12.3

Брутен вътрешен продукт и брутна добавена стойност - 2006 г.

ИПЦ - средногодишна инфлация

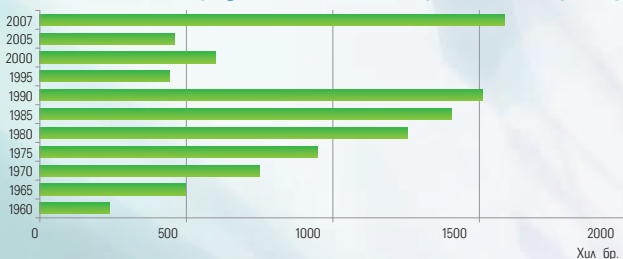
ПРОМИШЛЕННОСТ

Производство на някои промишлени изделия

	1995	2000	2005	2006	2007
Прокат от черни метали - хил. т	2250	1455	1816	2048	1955
Електродвигатели и електрически генератори - хил. бр.	444	598	458	598	1587
Минерални торове (база 100%) - хил. т	880	482	341	275	286
Цимент - хил. т	2070	2209	3618	4093	4413
Хартия, картон и мукава - хил. т	227	191	365	313	365
Захар - хил. т	237	216	282	223	199
Месо - хил. т	130.5	79.8	¹ 129.9	¹ 133.0	¹ 145.9
Сирене и кашкавал - хил. т	52.9	25.8	¹ 78.4	¹ 81.7	¹ 72.1

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

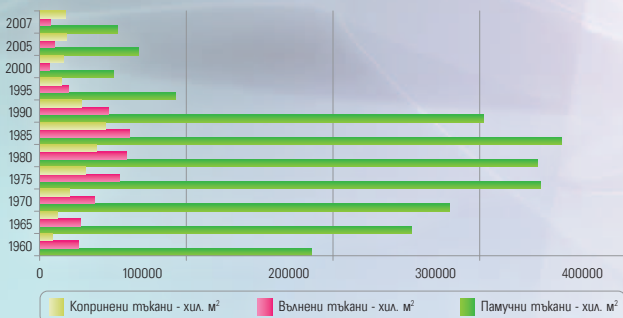
Електродвигатели и електрически генератори

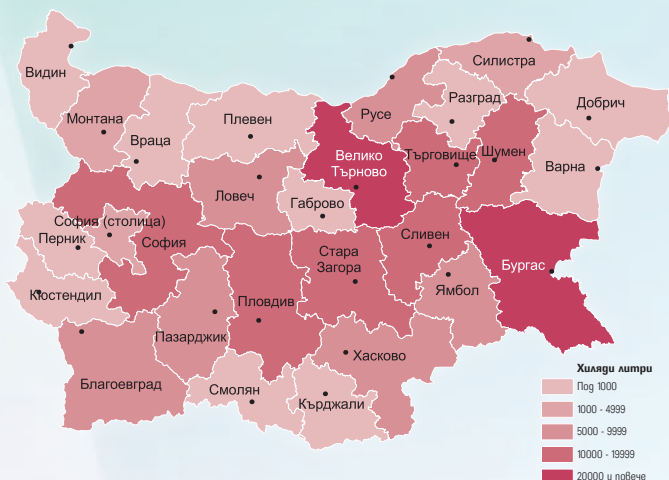
Тютюневи изделия (цигари)

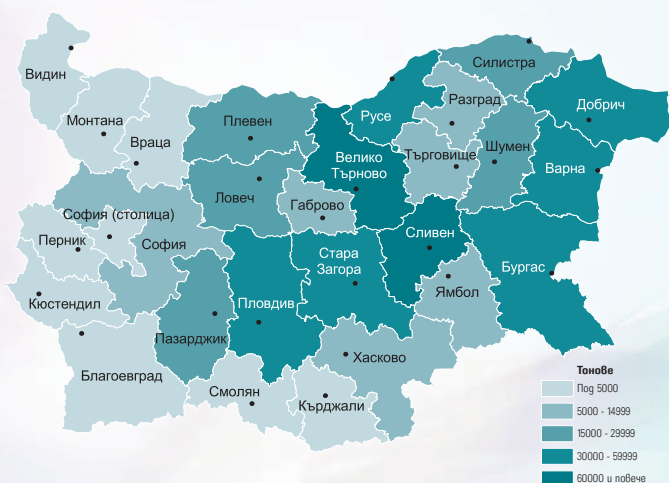
Тъкани

Производство на вина (от грозде) - 2007 г.

Производство на готови храни за селскостопански животни - 2007 г.

Производство на основни продукти от растениевъдството

(Хил. тонове)

Години	Пшеница	Слънчоглед	Домати	Грозде - всичко
1897	785.7	.	.	153.5
1899	588.7	.	.	366.5
1910	1149.8	.	.	143.6
1920	813.5	3.1	3.4	77.4
1930	1559.9	55.2	.	283.6
1940	1440.7	143.2	45.7	233.2
1950	1757.1	161.9	95.5	379.3
1960	2379.3	343.6	633.9	589.1
1970	3031.7	406.9	716.4	1039.8
1980	3846.6	380.0	838.2	951.5
1990	5292.2	388.6	846.1	731.4
2000	2781.2	425.4	409.6	451.5
2001 ¹	4077.5	405.1	272.6	433.5
2005 ¹	3478.1	934.9	126.5	266.2
2006 ¹	3301.9	1196.6	213.0	336.1
2007 ¹	2390.6	564.4	133.2	376.7
2008 ¹	4632.2	1300.7	134.1	369.4

¹ Източник: Дирекция „Агостатистика“ към МЗХ.

Структура на крайната продукция в селското стопанство

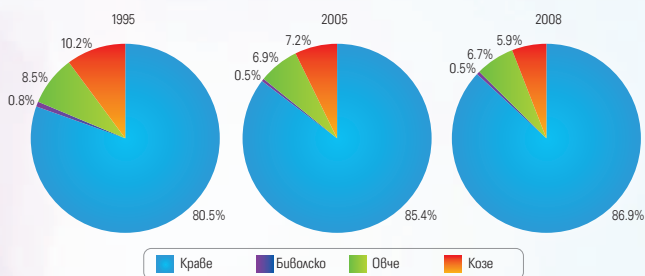
Брой на селскостопанските животни според преброяванията

(Хиляди)

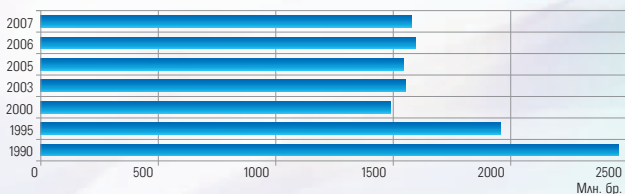
Година	Говеда		Свине	Овце
	общо	в т.ч. крави		
1892	1425.8	438.4	461.6	6868.3
1900	1596.3	442.9	367.5	7015.4
1910	1606.4	462.7	527.3	8669.3
1920	1877.1	545.5	1089.7	8922.6
1926	1817.4	528.1	1002.1	8739.8
1934	1497.6	533.0	902.2	8839.5
1939	1532.4	545.0	806.9	10262.0
1940	1594.4	559.7	915.5	10030.6
1950	1664.3	658.7	817.8	7820.4
1960	1451.9	546.8	2553.4	9332.6
1970	1278.6	589.1	2369.1	9678.0
1980	1795.7	701.9	3807.6	10432.6
1990	1456.9	609.4	4186.6	7938.1
2000	639.8	419.3	1143.6	2286.4
2001 ¹	634.5	372.0	788.5	1571.4
2005 ¹	621.8	359.3	943.0	1602.3
2006 ¹	628.3	361.2	1012.7	1635.4
2007 ¹	602.1	349.9	888.6	1526.4
2008 ¹	564.9	330.4	783.6	1474.8

¹ Източник: Дирекция „Агостатистика“ към МЗХ.

Структура на производството на мляко

Производство на яйца

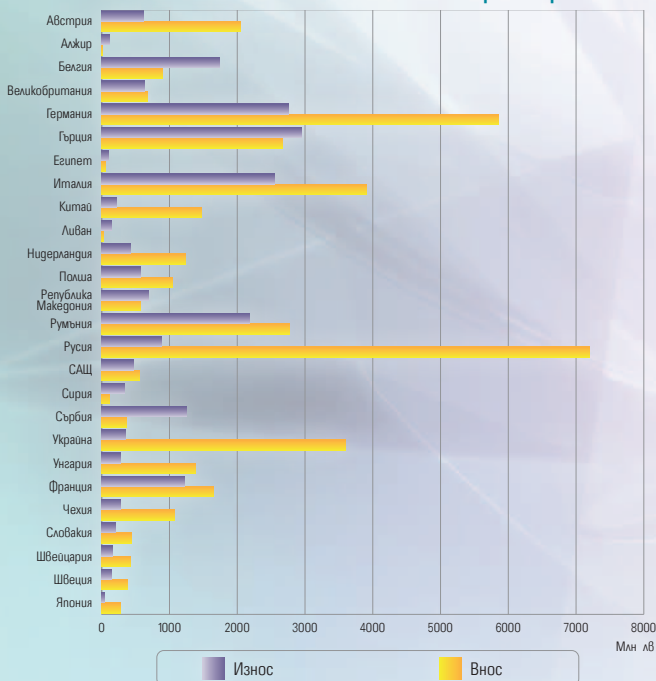

Износ и Внос

Години	Износ		Внос	
	млн. левове	млн. щатски долари	млн. левове	млн. щатски долари
1939	63.4	.	53.3	.
1950	137.0	.	155.0	.
1955	276.4	40.6	292.4	43.0
1960	668.6	571.5	740.1	632.6
1965	1375.7	1175.8	1377.9	1177.7
1970	2344.5	2003.8	2142.3	1831.0
1975	4541.4	4691.0	5235.6	5408.1
1980	8901.5	10377.1	8282.9	9656.0
1985	13739.4	13313.4	14066.5	13630.3
1990	10559.5	13439.6	10314.9	13128.3
1995	359663.6	5344.9	380012.1	5638.2
2000 ¹	10274.1	4824.6	13856.8	6507.1
2005 ¹	18514.6	11835.2	28687.6	18312.3
2006 ¹	23493.2	14956.8	36142.4	23029.6
2007 ¹	26426.9	18438.6	42756.9	29873.1
2008 ¹	29880.2	22652.3	49548.5	37506.5

¹ В левове (BGN) след деноминацията.

Стокообмен на България с някои страни през 2008 г.

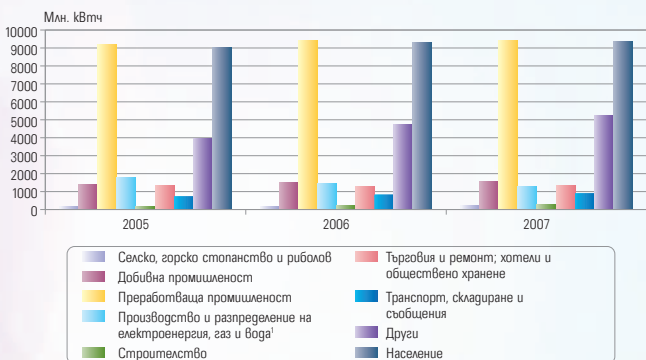
Електрическа енергия

(Млн. кВтч)

Години	Производство	Потребление	
		общо ¹	в т.ч. домакинства
1952	1352	1379	135
1957	2656	2670	271
1963	7187	7274	879
1969	17234	17521	2171
1975	25237	28861	4588
1981	36972	40375	6992
1987	43473	47821	9445
1993	37998	38108	10021
1999	38248	36291	10115
2000	40924	36304	9858
2001	43968	37042	9751
2002	42679	36383	9306
2003	42602	37113	9311
2007	43297	38821	9376

¹ Производство + Внос - Износ.

Потребление на електрическа енергия по икономически сектори

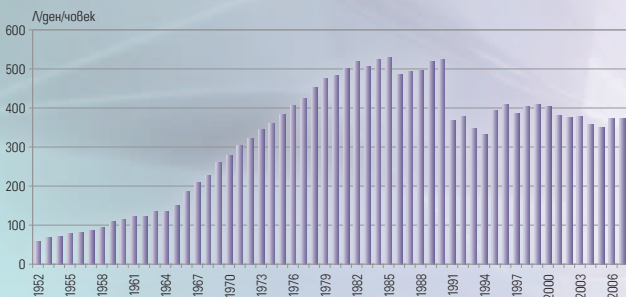
¹ Не включва собствените нужди на електроцентралите.

Емисии на вредни вещества в атмосферния въздух

(Хил. тонове)

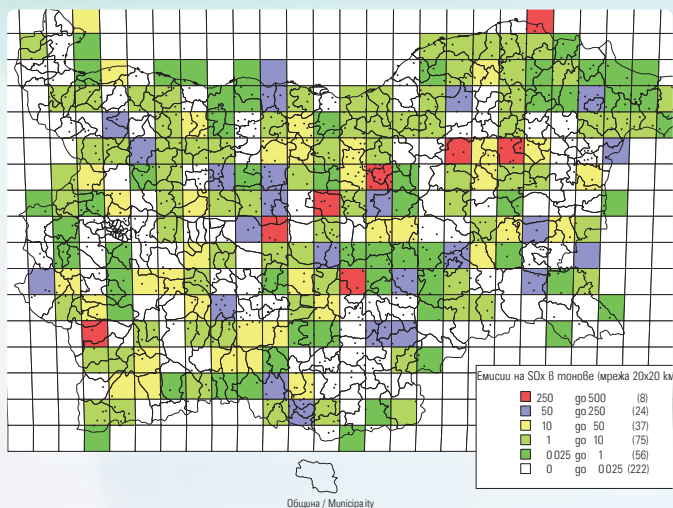
Година	Серни окси	Азотни окси	Въгле- роден окис	Метан	Немета- нови летли- ви органич- ни съеди- нения	Въглеро- ден двуокис	Двуазотен окис
1986	1928.0	380.0	1010.0	-	-	-	-
1987	1791.6	387.7	1015.5	-	-	-	-
1988	1561.2	335.5	886.1	-	-	-	-
1989	1709.8	324.5	846.2	-	-	-	-
1990	1652.0	289.6	749.9	-	-	-	-
1991	1677.9	266.1	608.0	580.4	355.1	-	-
1992	1128.1	239.4	767.7	621.2	354.3	-	-
1993	1425.8	243.2	830.1	665.5	383.7	-	-
1994	1479.5	229.6	857.8	527.9	347.7	-	-
1995	1476.7	264.6	818.7	507.2	350.8	72808.2	49.2
1996	1420.3	259.1	623.0	500.6	309.1	66074.4	48.0
1997	1364.8	224.7	517.8	537.8	281.9	64240.1	46.2
1998	1251.0	223.7	678.3	559.2	295.9	64027.6	44.7
1999	942.4	202.5	640.7	486.3	283.0	56778.1	41.4
2000	982.4	185.5	706.3	604.1	287.9	49033.1	33.0
2001	940.3	191.2	756.3	617.8	300.7	48606.1	42.5
2002	964.7	198.4	742.6	652.4	294.8	47453.5	38.8
2003	968.4	209.7	744.4	655.7	292.0	51674.4	39.1
2004	929.3	215.9	762.2	632.2	306.3	50729.2	41.7
2005	900.3	233.7	749.5	699.3	324.9	51683.4	41.5
2006	877.2	246.0	797.9	700.8	337.6	54156.2	41.1
2007	858.9	192.9	519.3	621.7	280.8	50151.3	35.9

Средна консумация на вода, предоставена от общественото водоснабдяване¹

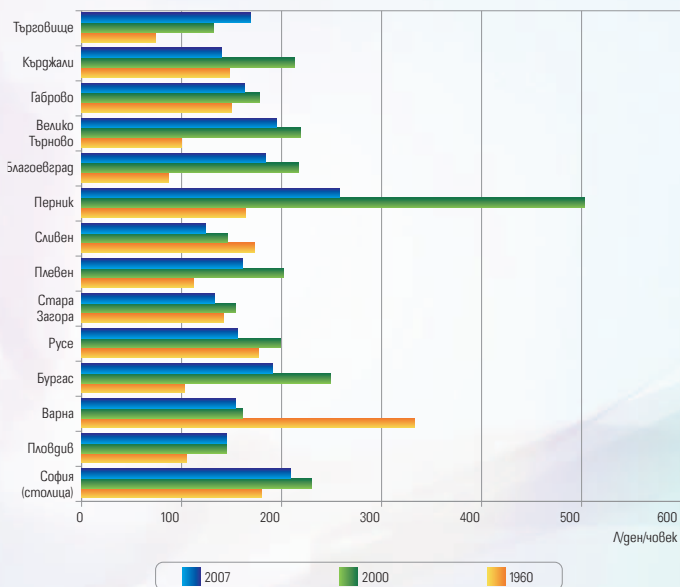

¹ Включва се подадената вода от ВиК - доставена на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.), и загубите при транспорта на водата.

Емисии на серни окиси от индустриални горивни и производствени процеси - 2007 г.

Средна доставка на вода от общественото снабдяване по някои основни градове¹

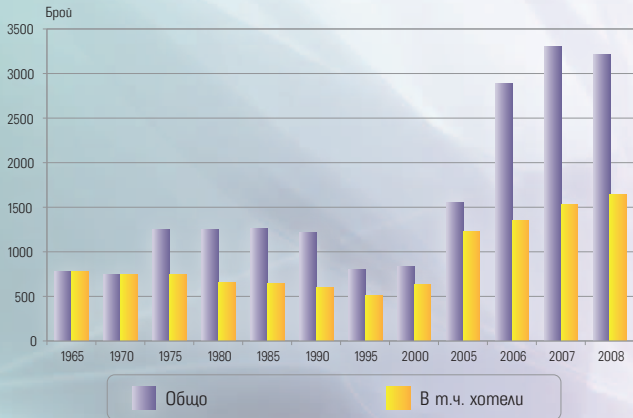
¹ Включва доставената вода на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.) без загубите при транспорта.

Посещения на чужденци в България и пътувания на български граждани в чужбина

(Брой)

Години	Посещения на чужденци	Пътувания на български граждани
1965	1083935	207912
1970	2537018	305809
1975	4049348	675228
1980	5485787	756631
1985	7295244	533367
1990	10329537	2394873
1995	8004584	3524039
2000	4922118	2336738
2005	7282455	4234866
2006	7499117	4180357
2007	7725747	4514547
2008	8532972	5726767

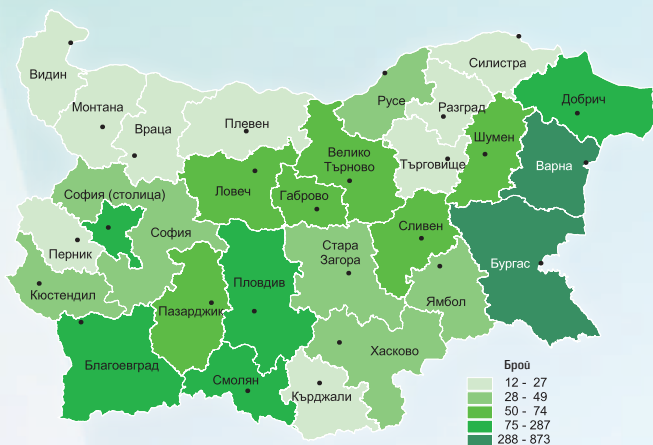
Средства за подслон и места за настаняване^{1, 2}

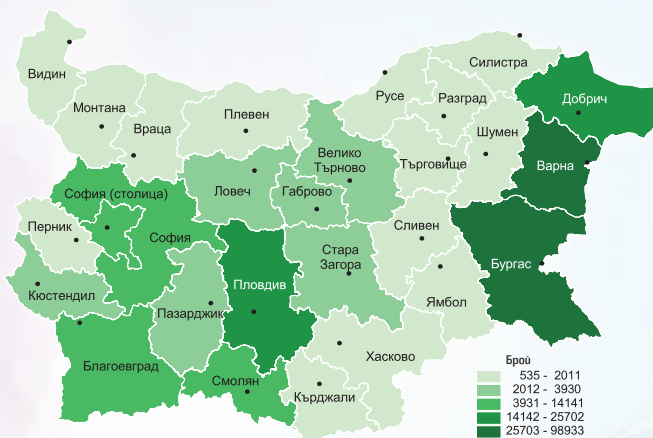
¹ Функционирали през съответния период.

² От 2006 г. са добавени частните квартири и почивните домове.

Средства за подслон и места за настаняване – 2008 г.

Легла в средствата за подслон и местата за настаняване – 2008 г.

Политика на разпространение

В съвременните условия на нарастващо значение на информацията в управлението и във всекидневния живот на преден план излиза производството на актуална и значима информация за социално-икономическото развитие на страната. Приоритет в новата политика на Националния статистически институт е разпространението на полезна и лесно достъпна статистическа информация. Този цел изисква процесът на производство и разпространение на данни да бъде насочен към отчитане на интереса на потребителите и удовлетворяване на техните потребности. НСИ работи в условията на пълноправно членство на страната ни в ЕС. Във връзка с това разширяването на сътрудничеството с Евростат и с националните статистически системи на другите страни членки и хармонизирането на дейността по разпространението с тях е важно условие за пълноценното интегриране в ЕСС.

Интернет

На адрес www.nsi.bg е осигурен напълно безплатен достъп до статистическите данни по теми и съобразно сроковете, заложи в Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания. Информацията се публикува в две аналогични версии - на български и на английски език. Наред с резултатите и методологиите на провежданите от НСИ изследвания в сайта могат да се намерят документи за нормативната уредба и участието в международни проекти и прояви, връзки към сродни организации и др. В сайта е включена и информация за печатните и електронните публикации на НСИ. Предлагат се различни услуги за потребителите и респондентите.

Пресцентърът популяризира дейността на НСИ и работи за взаимното доверие с представителите на медиите, които са основен партньор в процеса на информиране на обществото. Организира пресконференции, следи публикациите в печата и електронните медии и осъществява неформални срещи с журналисти за предоставяне на информация, което допринася за поддържането на добри работни отношения. Всекидневният контакт с медиите е в основата на обратната връзка за необходимостта от едни или други статистически данни и услуги.

Връзки с потребителите

Приоритетите в областта на информационното обслужване на потребителите се променят през последните години във връзка с европейската интеграция и все по-голямото значение на електронните форми на разпространение на статистическата информация. Наред с изпълняването на специфичните потребителски заявки все по-голяма роля придобива дейността по подпомагането на потребителите. Тази дейност включва предоставяне както на информация къде и как могат да бъдат намерени и използвани търсените продукти и услуги, така и методологическа помощ. При индивидуалния контакт с експертите от НСИ всеки потребител се обучава да намира и ползва статистическите данни в зависимост от нивото на познаване на информацията и каналите за разпространението ѝ. От друга страна, при този контакт се получава и обратна информация за удовлетвореността на потребителите от предлаганите продукти и услуги. Тя ще послужи за повишаване на тяхното качество и за превръщането им в потребителски ориентирани и съпоставими с предлаганите от останалите страни - партньори в ЕСС.

Публикации

Ежегодно НСИ издава около 50 издания - печатни, печатни с електронна версия и електронни (на CD и в интернет сайта на института), като се акцентира върху удовлетворяване на изискванията на различните групи потребители и качеството на продуктите. Еталонни статистически издания са "Статистически годишник", "Статистически справочник", "България - статистическа панорама", "Устойчиво развитие на България" и много специализирани публикации по различни социално-икономически теми. През последните години в процеса на присъединяване на страната ни към Европейския съюз се очертава тенденция за двуезично представяне на информацията - на български и английски език, с цел тя да бъде достъпна и за европейските потребители. Публикационната дейност на НСИ и в бъдеще ще се характеризира със сходни в европейската практика тенденции - нарастване на дела на електронните публикации, разширяване на потребителските средства за представяне на данните, увеличаване на специализираните публикации и на рекламните и популярни издания.

Библиотека

Библиотеката на НСИ е създадена в края на XIX век със Закон за Дирекция на статистиката на Българското Княжество (10 декември 1897 г.). Притежава уникален фонд от статистически и икономически публикации на националната и международната статистика. Повече от 90 международни организации, статистически служби в чужбина и университетски библиотеки в страната са партньорите на статистическата библиотека по линия на традиционния международен и национален книгообмен.

С финансовата подкрепа на Европейския съюз беше създадена електронната библиотека на НСИ. Тя съдържа над 500 000 дигитални страници, събрани в почти 2000 тома статистически публикации - от 1881 г. до наши дни. Новата модерна библиотека с читалня предоставя на своите потребители: автоматизирано и ефективно обслужване със статистическа информация; възможност за работа online; интегрирана информационно-търсеща библиотечна система; електронни бази данни - електронен каталог, дигитални бази данни на българските статистически издания от 1881 г. до наши дни; интернет достъп до информационните ресурси на библиотеката на адрес: www.statlib.nsi.bg.

Регионална информация и ролята на ТСБ

През последните години във връзка с участието на регионалните органи на управление в европейски проекти за развитие все по-търсени са регионалните статистически данни. За да отговорят на нуждите на потребителите, териториалните статистически бюра активно участват в разпространението на информацията на местно ниво. 28-те ТСБ провеждат пресконференции за регионалните медии, предоставят достъп на читатели до дигиталната библиотека на НСИ, разпространяват чрез абонамент и продажби публикациите на института, подготвят регионални публикации, осъществяват пряк контакт с местни потребители.

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ул. „П. Волов“ № 2, София 1038, България
<http://www.nsi.bg>

Приемна на НСИ

телефон: (+359 2) 9857 111
е-mail: info@nsi.bg

Връзки с потребителите и Пресцентър

телефони: (+359 2) 9857 700
(+359 2) 9857 771
(+359 2) 9857 457
е-mail: presscentre@nsi.bg

Отдел „Публикации“

телефони: (+359 2) 9857 773
(+359 2) 9857 142
е-mail: publikacii@nsi.bg

Отдел „Е-услуги“

Библиотека

ул. „П. Волов“ № 2,
телефони: (+359 2) 9857 521
(+359 2) 9857 633

Книжарница

ул. „П. Волов“ № 2,
висока сграда, партер
телефон: (+359 2) 9857 560

